

Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος 2008

Άκουσα φίλο, έναν από τους πρώτους που υποστήριξαν την ECOWEEK-Εβδομάδα Οικολογίας στην Αίγινα πριν από τέσσερα χρόνια, όταν η λέξη «οικολογία» ήταν μόνο υπόθεση των «οικολόγων», να μου λέει σήμερα «Η οικολογία έχει αρχίσει να γίνεται συνείδηση. Τα πράγματα έχουν ζορίσει από όλες τις πλευρές...» Πράγματι. Δεν υπάρχει ένας τομέας της καθημερινότητάς μας που να μην κλονίζεται από τα περιβαλλοντικά προβλήματα που μαστίζουν τον πλανήτη μας απειλώντας ολοένα και περισσότερο την ίδια την επιβίωσή μας πάνω στον πλανήτη.

ΤΟΥ

Ηλίας Μεσσίνης

“

Αν δεν έχουμε αέρα να αναπνεύσουμε, νερό να πιούμε και τροφή να φάμε, τι αξία έχουν όλα τα άλλα; Τι σημασία έχουν τα πολιτικά παιχνίδια και οι ίντριγκες, τα γκολ στα γήπεδα και οι αυξομειώσεις του δείκτη στα χρηματιστήρια, όταν απειλείται η ίδια η επιβίωσή μας;

Άλλη μια χρονιά που γιορτάζεται η Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος, αλλά ειλικρινά, δεν βλέπω ξανά φέτος πολλούς λόγους να την γιορτάσουμε. Πολλοί δήμοι που υποβιβάζουν καθημερινά το περιβάλλον με τις αποφάσεις και πρακτικές τους, θεωρούν ότι είναι μια ευκαιρία να δείξουν ένα περιβαλλοντικό προφίλ, αναλαμβάνοντας τη διοργάνωση κάποιας εκδήλωσης, έκθεσης, ομιλίας ή προβολής κάποιου ντοκιμαντέρ με περιβαλλοντικό περιεχόμενο. Ακόμη και οι εφημερίδες, που όλο το χρόνο αφιερώνουν ελάχιστο χώρο στα περιβαλλοντικά προβλήματα που μας απειλούν – όταν για το ποδόσφαιρο ή την πολιτική ή την οικονομία αφιερώνουν σελίδες και σελίδες (με ελάχιστες, φυσικά, λαμπρές εξαιρέσεις) - την Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος, «ξυπνάνε» και αυτοί από το λήθαργο και αφιερώνουν και αυτοί σελίδες και ένθετα στο περιβάλλον την ημέρα αυτή και μόνο.

Ειλικρινά, όμως, δεν το καταλαβαίνω. Όταν η καταστροφή του περιβάλλοντος συνεχίζεται ασαμάτη και αμείωτη, πώς μπορούμε να μιλάμε για ποδόσφαιρο, πολιτική ή για την οικονομία, όταν μειώνουμε τα αποθέματα νερού στον πλανήτη, απειλούμε την ποιότητα αέρα και επιβαρύνουμε

με τοξικά τις θάλασσες, τα ποτάμια, τα υπόγεια νερά και το έδαφος. Αν δεν έχουμε αέρα να αναπνεύσουμε, νερό να πιούμε και τροφή να φάμε, τι αξία έχουν όλα τα άλλα; Τι σημασία έχουν τα πολιτικά παιχνίδια και οι ίντριγκες, τα γκολ στα γήπεδα και οι αυξομειώσεις του δείκτη στα χρηματιστήρια, όταν απειλείται η ίδια η επιβίωσή μας;

Πιθανόν κάποιοι να θεωρούν ότι κινδυνολογώ ή τα παραλέω. Ή ότι είμαι πολύ ρομαντικός. Ή ίσως ότι ονειρεύομαι. Μπορεί για κάποιους εδώ στην Αίγινα το περιβάλλον να μην είναι ζήτημα. Όμως σίγουρα είναι σημαντικό θέμα για κάποιους στον Ν. Ηλείας, όπου οι πυρκαγιές του περασμένου καλοκαιριού που προκλήθηκαν από την ξηρασία και τις αυξανόμενες θερμοκρασίες εξαιτίας των κλιματικών αλλαγών, απείλησαν την περιουσία τους και την ίδια τους τη ζωή. Σίγουρα είναι και για τους κατοίκους στο Φουναφούτι (Τουβαλού, Πολυνησία) του Ειρηνικού Ωκεανού όπου το λιώσιμο των πάγων και η άνοδος της στάθμης της θάλασσας τους ανάγκασε να εγκαταλείψουν τα σπίτια τους και να μεταναστεύσουν στη Ν. Ζηλανδία. Σίγουρα είναι και για τους κατοίκους της Ν. Ορλεάνης, οι οποίοι τον Αύγουστο του 2005 έζησαν έναν από τους ισχυρότερους τυφώνες στην Ιστορία των ΗΠΑ, χάνοντας τα σπίτια τους και πολλοί χάνοντας τη ζωή τους κατά χιλιάδες.

Και εδώ στην Αίγινα; Στον Πειραιά; Στην Αττική; Μας αφορά; Αν υπάρχει έστω και ένας που θα απαντήσει αρνητικά, θα υπενθυμίσω την πυρκαγιά στην Πάρνηθα, η οποία, όπως και αυτή στο Ν. Ηλείας, αλλά και σε άλλα μέρη του πλανήτη, οφείλεται κατά μεγάλο μέρος στα ξηρά και θερμά καλοκαίρια που προκαλεί η κλιματική αλλαγή. Στην Αίγινα, αν κάποιος νομίζει ότι το νερό λιγοστεύει και το πρόβλημα θα λυθεί με τον αγωγό, τότε σίγουρα ονειρεύεται. Το νερό λιγοστεύει στον υδροφόρο ορίζοντα λόγω της υπεράντλησης αλλά κυρίως λόγω της μειωμένης βροχόπτωσης και της αύξησης της οικοδομής που αφίνει λιγότερο νερό να απορροφηθεί από

Μπάζα για τα ψάρια: το να πετάμε τα μπάζα μας ή τις γόπες μας στη θάλασσα ή το να κόβουμε τις φυστικές, τα πεύκα και τα αρμυρίκια για να χτίσουμε (ή επειδή μας εμποδίζουν τη θέα), είναι ένα και το αυτό. Προτιμούμε το κλαδί που καθόμαστε, ή αν θέλετε πιά λαϊκά κατ... άμε εκεί που πίνουμε! (φωτο: Ηλίας Μεσσίνης)

το έδαφος και από την αύξηση της θερμοκρασίας που προκαλεί μεγαλύτερη εξάτμιση της υγρασίας του εδάφους. Το φαινόμενο αυτό είναι παγκόσμιο και σίγουρα το λεκανοπέδιο (και η Αίγινα) θα το νοιώσουν εντονότερο τα επόμενα χρόνια.

Και τι κάνουμε για όλα αυτά; Τουλάχιστον, η Ημέρα Περιβάλλοντος, αν μη τι άλλο, μας επιτρέπει, τουλάχιστον για μια μέρα, λίγη περισυλλογή για το πού βρισκόμαστε και για το πού πηγαίνουμε. Πριν λίγες ημέρες στο συνέδριο CEO & CSR 2008, στο Χίλτον, όπου συμμετείχα ως ένας από τους ομιλητές στο πάνελ της οικολογικής δόμησης, ο αντιδήμαρχος Αθηναίων κ. Μοσχονάς ανέφερε περήφανα ότι η Αθήνα έχει «καταφέρει ανακύκλωση 7%». Παρόμοια είχαμε ακούσει τον δικό μας αντιδήμαρχο Αίγινας κ. Πτερούδη να μιλάει για «ανακύκλωση 12%». Αν νομίζουμε ότι με αυτά τα επίπεδα ανακύκλωσης κάναμε κάτι για το περιβάλλον, μάλλον κοροϊδεύουμε τον εαυτό μας και τους άλλους. Αν σήμερα, πχ. ο Δήμος Παιανίας έχει φτάσει το 50% ανακύκλωση, μοιράζοντας 650 κάδους κομποστοποίησης και κάνοντας 7μηνη καμπάνια ενημέρωσης προς τους πολίτες του, τότε το να μιλάμε εμείς για ανακύκλωση, χωρίς ενημέρωση και χωρίς κομποστοποίηση, σίγουρα ακούγεται σαν ανέκδοτο. Αν ακόμη και αυτό, το απλούστερο πράγμα που μπορούμε να κάνουμε για το περιβάλλον, δηλαδή την ανακύκλωση, την αντιμετωπίζουμε με τέτοιο τρόπο, τότε τι να πούμε για τα άλλα μεγαλύτερα περιβαλλοντικά θέματα που αντιμετωπίζει το νησί, όπως πχ. η προστασία της φυστικής, η προστασία του φυσικού και πολιτιστικού πλούτου του νησιού, η καταστροφή των δασών από τα σκουπίδια, τα μπάζα και την ανοικοδόμηση, την υπεραλίευση, την εγκατάσταση μονάδας ιχθυοκαλλιέργειών δίπλα στις παραλίες κολύμβησης, την εγκατάσταση μονάδων έτοιμου σκυροδέματος δίπλα στο ρέμα της Σκοτεινής, την υπεράντληση και υφαλμύριση του υδροφόρου ορίζοντα και τόσα άλλα.

Σήμερα το πρωί είδα έναν κύριο στο

λιμάνι, που περίμενε το ιπτάμενο δελφίνι, όπως και εγώ, να κρατάει το τσιγάρο του λίγο πριν το σβήσει. Κοίταξε τους νέους κάδους που έβαλε ο Δήμος για τα αποσιγάρα, που αν και έχουν την κατάλληλη σήμανση μάλλον δεν έχει γίνει κατάλληλη ενημέρωση με αποτέλεσμα να έχουν γεμίσει με σκουπίδια. Έτσι βλέπω τον κύριο να κάνει τη «γνώριμη» γι' αυτόν κίνηση, δηλαδή, να πετάει το τσιγάρο του στο έδαφος και να το πατάει. Την ίδια στιγμή στο ραδιόφωνο, ο Άρης Πορτοσάλτε μας ενημερώνει ότι ο Έλληνας καταναλώνει κατά μέσο όρο 3.000 τσιγάρα το χρόνο. Αυτό μας κάνει δεκάδες εκατομμύρια γόπες στους δρόμους της Ελλάδας κάθε χρόνο και πολλές χιλιάδες γόπες στους δρόμους της Αίγινας, πολλές από τις οποίες καταλήγουν και στη θάλασσα (από το λιμάνι, τα πλοία και τα ιπτάμενα), την ίδια θάλασσα που είναι ο βιότοπος των ψαριών που τρώμε και σπριζίζουν ένα μέρος της οικονομίας του νησιού. Λίγο πολύ σαν να λέμε ότι κατ... άμε εκεί που πίνουμε...

Με αυτές τις σκέψεις ας υποδεχτούμε και φέτος την Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος και ας αναλογιστούμε ο κάθε ένας από εμάς τις ευθύνες που του αναλογεί στην καταστροφή που συντελείται καθημερινά. Μία γόπα ο ένας, μια σακούλα σκουπιδιών ο άλλος, μια μεζονέτα ο τρίτος, το κακό σιγά σιγά γίνεται. Μέχρι να είναι πολύ αργά...

Στην άθλια και απαισιόδοξη αυτή περιβαλλοντική πραγματικότητα του 2008, η Αίγινα φιλοξενεί στις 6-9 Ιουνίου στο Λαογραφικό Μουσείο, την έκθεση περιβαλλοντικής ενημέρωσης «Ελλάδα το σπίτι μας» σε συνεργασία με την κυβερνητική μη κερδοσκοπική οργάνωση Έργο Πολιτών. Η έκθεση θα προβάλει τις ενόπτες ανακύκλωση, εξοικονόμηση ενέργειας, οικολογική δόμηση, τα δάση και το νερό. Ας την επισκεφτούμε και ας ενημερωθούμε, διότι η ενημέρωση είναι το πρώτο βήμα για να γίνουμε μέρος της λύσης και όχι του προβλήματος. Και του χρόνου... ☹

Η έκθεση «Ελλάδα το Σπίτι μας» στο Σύνταγμα. Η ίδια έκθεση που παρουσιάστηκε στην Κηφισιά και σε άλλους δήμους, θα έρθει και στην Αίγινα. Ας την επισκεφτούμε για να ενημερωθούμε. (φωτο: Ηλίας Μεσσίνης)